

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld, 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-viste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravni štev je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Goriške srednje šole.

I.

Prežalostne razmere na goriških srednjih šolah so napotile slovenske deželne poslance goriške, da so v jedni zadnjih sej dež. zbora stavili to-le karakteristično interpelacijo:

O razmerah naših srednjih šol množe se čedalje bolj pritožbe. Roditelji in učenci se pritožujejo, da so zahteve v nekaterih predmetih do skrajne meje pretirane. Vzlasti se čujejo splošne pritožbe proti učitelju nemščine na višji gimnaziji, gospodu prof. dr. Vrbi. S tem gospodom bavili so se že koncem lanskega šolskega leta razni časopisi, kakor: „L' Eco del Litorale“, „Soča“, „Vaterland“ in drugi. Učenci pripovedujejo, da se morajo za jedno njegovo uro pripravljati doma po 4 do 6, da celo do 8 ur! Da ne morejo vsled tega zmagovati drugih predmetov, je jasno. Te pretirane in popolnem nepedagogične ter nezakonite zahteve iz nemščine, ki se naslanjajo baje jedino le na navode c. kr. dež. šolskega nadzornika, obsojujejo že sami Nemci. Tudi drugače ni popolnem pravilno vedenje gospoda prof. dr. Vrbe. Lansko leto je v šoli na surov način dajal zaušnice nekemu učencu. Mati učenca se pride k profesorju pritožiti, in glej, gospod profesor naklada učencu celo vpricho matere nove zaušnice! Ubogi materi je krvavelo srce! Šla se je pritožiti k gospodu ravnatelju. Kak uspeh je imela ta pritožba, ne vemo; pač pa vemo, da je užaljena mati takoj vzela iz šole svojega sina, ker ga ni hotela prepustiti še nadalje v rokah takega profesorja. Letos je pa ta gospod profesor v šoli naravnost žalil vse dijake našega knetskega stanu, ogromne večine vsega prebivalstva v deželi. Dejal je v nekem višjem razredu: „Es ist eine undankbare Arbeit, aus diesen verbauerten Gehirnen civilisirte Menschen zu bilden“.

Vsled nemškega učnega jezika, vsled pretiranih zahtev nekaterih profesorjev in vsled neopravičene strogosti v obče so rezultati koncem leta takšni, kakoršni se od neke strani želijo, namreč jako slabi. Številke kriče! V zadnjih štirih letih je padla koncem šolskega leta povprečno skoraj jedna četrtnina vseh dijakov, kolikor jih ne pade na nobeni drugi srednji šoli v Avstriji. Tako je padlo koncem leta 1889.

izmej 386 dijakov 76, leta 1890. izmej 402, 99, leta 1891. izmej 383, 82, leta 1892. izmej 389, 74 in leta 1893. izmej 405, 80 dijakov, tedaj povprečno 21%, v tem ko je padlo v prejšnjem desetletji od 1880. do 1889. samo 15% vseh dijakov, a vendar še mnogo več kakor na drugih gimnazijah. Drugod je padlo v šolskem letu 1892. povprečno 10% vseh učencev, na pr.: Celje 45%, Linc 7%, Gradec (prva gimnazija) 75%, Maribor 8%, Inomost 8%, Dunaj (akadem. gimnazija) 10%, Brno (prva gimn.) 11%, Opava 11%, Praga 12% in Ljubljana 12% — a Gorica 19%!

Tem kričečim razmeram je v prvi vrsti kriv nemški učni jezik, kateri zavira pri nas, ki nismo Nemci, dosego pravega namena srednjih šol in katerega bi se smeli na tukajšnjih srednjih šolah učenci le v toliki meri učiti, da bi bilo onim, ki jih dovršijo, mogoče slediti predavanjem na visokih šolah, ki so nemške. Nadalje so istim kričečim razmeram krive osebe, katere ta nenaravni in anakronični sistem uporabljajo v dosego svojega, za nas žalostnega pomena, s katerim uničujejo naš po potrebi izobraženosti blepeči naraščaj, kar se najočitneje kaže zlasti od kar je na tem zavodu sedanj ravnatelj.

Ta mož kaže tudi očitno ves čas svojega ravnateljavanja neko mržnjo proti vsemu, kar ni nemško. Prvi njegov čin je bil, da je odpravil pri dijaški službi božji slovensko in italijansko petje, ki je bilo dovoljeno pod vsemi prejšnjimi ravnatelji, pod Holzingerjem, Schaffenbauerjem, Zindlerjem in Pantkejem. Drugi njegov čin je bil, da je s svojimi poročili, češ, da ni prostora, zabranil od ministra Gautscha z odlokom z dne 20. junija 1891., št. 5040 zaukazano upeljavo slovenskega in italijanskega poučnega jezika v geografiji in zgodovini. Kar so vsi prejšnji nemški ravnatelji mirno pripoznali, odstranil je sedanj gospod ravnatelj. — Pod prejšnjimi ravnatelji so bili v programih razglasi, zadevajoči vpisovanje učencev začetkom prihajajočega šolskega leta priobčeni v treh jezikih; pod sedanjim ravnateljem so pa samo nemški, ki ni deželni jezik. In ti razglasi so namenjeni jedino le roditeljem, ki umejo le jeden, namreč slovenski ali italijanski deželni jezik. Gospod ravnatelj svetuje tudi roditeljem pri vpisovanju, naj ne vpisujejo svojih otrok v obilgatni pouk materinega jezika, češ, da bi se imeli potem več

učiti, saj jim delajo itak že drugi predmeti dovolj težave. A mi vemo, da taki sveti so sposobni ne le da sramotijo našo narodnost, ampak tudi jemljejo dijakom ves pogum in veselje do učenja in do obiskovanja šole.

Gospod ravnatelj tudi ne vzprejema domačih učencev, prihajajočih z drugih gimnazij z dobrimi spričevali, brez vzprejemne preskušnje, za katero je plačati 12 gold. . . Tako je zapodil lansko leto učenca Lokarja iz Ajdovščine, ki je dovršil z dobrim uspehom nižjo gimnazijo v Šent Pavlu na Koroškem. A ta dijak — domačin — bil je vzprejet brez ugovora in brez vzprejemne preskušnje na c. kr. gimnazijo v Trstu. Tako se je zgodilo letos tudi gosp. Josipu Trampužu iz Kostanjevice na Krasu. — Vsa ta navedena fakta morejo omajati v našem prebivalstvu zaupanje v nepristransko in objektivno uradno delovanje gospoda c. kr. gimnazijskega ravnatelja v tem, ko obujajo v nas prepričanje, da se dela sistematično proti našemu mlademu naraščaju, ki se želi izobraževati.

Skrajna razburjenost vlada pa proti dež. šolsk. nadzorniku Leschanofskemu, čigar drzno delovanje kaže dovolj jasno, da je mož, ki nam neče pripoznati veljave § XIX. drž. temeljnih postav gledé narodne enakopravnosti. Ako bi se veljali omenjeni skrivni nameni za tako postopanje, vtegnili bi domnevati, da si misli ta mož, da leži naša poknežena grofija gori kje ob nemški Reni. Le tako si moremo razlagati njegove ukaze glede nemščine pri nadzorovanju naših srednjih šol in njegova zahtevanja iz tega predmeta pri zrelostnih izpiti. Povsodi povdarja in zahteva najhujšo strogost v nemščini. Če napravi dijak v nemški nalogi le jedno veliko napako, mora dobiti slab red. Če napravi pri drugih predmetih pravopisno napako v nemščini, mora dobiti slab red tudi v dotičnem predmetu, naj je tudi nalog sicer brez pogrška. Sploh je gledati pri vseh predmetih v prvi vrsti na znanje — nemškega jezika, a še le v drugi in tretji vrsti na znanje iz dotičnega predmeta. A naravnost nezakonita so bila njegova zahtevanja iz nemščine pri zadnjih zrelostnih izpiti na naši gimnaziji. Ministerski odloki zahtevajo, naj se izprašuje iz poučnega jezika literarna zgodovina le v pregledu in le priznanih klasikov življenje in odličnejša dela. (Bei der Unterrichtssprache ist

LISTEK.

Werther.

(Srbski spisal L. K. Lazarević. Preložil J. P. Planinski.)

(Dalje.)

Preko Mladenovega lica je zaplul samo jeden oblatek neprijetnega iznenadenja, ali on se hitro pomiri, iskreno stisne roko tega „prijatelja svoje soproge“, in mislé na poročnikov list, izjavi mu zahvalo, „ker ste bili tako dobri, da ste . . . ker ste bili tako prijazni . . . seveda, ko je ona bila sama tu . . .“

Janko se zmede. Kakor bi se z roko branil čebel, odbija zahvalo:

— O prosim, prosim, jaz mislim in vsakdo drugi . . . nasproti dami . . . midva se že izdavnica poznavata!

Sili se, da opraviči to „staro poznanstvo“:

— Se li spominjate, kako sem vas odvel v komedijo?

— Pa ste jo potlej skupili . . . reče Marija, pokazujé s pahalnikom, kako se bije.

Oba sta govorila v nenaravno veselem in razburjeno brezskrbnem glasu. Mladen je opazil, osobito po mahanju s pahalnikom, jasno koketovanje pri svoji soprogi. Janko se mu je zdel ves zelen. Vse, o čemer je sumil, pokazalo se mu je sedaj kot gola resnica. Ali vendar se mu je zdel Janko bolj pomilovanja, kakor mržnje vreden. Vsekako pa ga je treba premagati, bodisi kakor koli. Sedaj se domisli Wertherja in toliko da ni jel brez vsakega povoda zabavljati Wertherja in Goetheja in celi nemški romantiki. In Bog vé, ali ne bi bil tudi prišel, da ni Katanič pristopil k mizi.

Mladen takoj vstane. Predstavi ga svoji soprogi in povabi, naj žnjima skupno obeduje. Katanič se, kakor mačka, katera se vselej vjame na noge, navihano praktičsko prilagodi ti družini. Takoj začne razgovor in za pol ure so njega anekdote tako osvajale, da so si i Mladen i Marija i Janko i Cuja brisali solze, katere so jim silile od smeha. Mladen povse pozabi na svojo brigo, tolikanj prej, ker je gledal razpoložnega Kataniča, zakaj ni opazil, da mu šala ne izvira iz srca, in da se te anekdote ponekod mogó tikati Marije in Janka.

V takšnem razgovoru prebiti jih večernica.

Katanič predlaga, da se izprehodijo in potlej kopajo. Vsi mu pritrdé. Mej tem se je storil mrak.

Po večerji povabi Mladen i Kataniča i Janka k sebi na kupico vina in kavo.

Pozneje, ko se vname svobodnejši razgovor, jame se Mladen povse nespretno sukati okolu téme romana. Vsak hip navede razgovor na Goetheja, da se osveti i nad Jankom i nad Wertherjem, ali boja se mu nikakor neče prijeti.

Katanič se je že jel srditi in vgrizavati v ustnice. Naposled ga mine potrpljenje. Potegne iz žepa Goetheja in ga trešči ob mizo, tožeč, da ga tišči v suknji. Janko iznenaden seže po knjigi:

— A, glej!

— Kaj?

— Knjiga!

— Pa da!

— Vem, ali moja!

— Vaša?

— Seveda!

— Glej!

— Kje ste jo dobili?

— Kupil sem jo danes od onega malega pekarskega učenca.

die Literaturgeschichte nur im Ueberblicke, und nur bei den anerkannt classischen Autoren deren Lebenslauf und hervorragenden Werke zu prüfen“). A gosp. dež. šolski nadzornik Leschanofski je dajal abiturijentom vprašanja kakor: „Deutsche Sprachgesellschaften, Meistergesänge, Biografie des Hans Sachs, und Ulrich von Lichtenstein, Schlesische Schule, Die deutsche Dichtung im 12. Jahrhundert, Handschriften des Nibelungenliedes und ihr Schicksal; Narrenliteratur; Entwicklung der deutschen Lirik; die böfischen Liriker; Entwicklung des deutschen Epos; Entwicklung des deutschen Dramas; Lehrgedichte und Fabeln“. Ta vprašanja so se stavila maturandom, čeravno je profesor nemščine v šoli naravnost povdarjal, da bode vprašal le klasično dobo od Klopstocka naprej. Dijaki so tedaj ponavljali to dobo ne le po šolski knjigi, temveč večina izmed njih še po knjigi: „Kluge, Geschichte der deutschen Nationalliteratur“, ki se jim je v šoli priporočala, a dobili niso nobenega vprašanja iz tega, kar so se učili in znali. To nam zatrjujejo lanski maturandi, katerih imena bi lahko navedli, ki so pripravljali to svojo izjavo s prisego potrditi. Gospod Leschanofski pač dobro vé, da je tako njegovo ravnanje nezakonito, sicer nam je nedoumno, zakaj je l. 1891., ko so dobri dijaki padli pri maturi, dal s ključem zapreti vhodna velika vrata, da je s tem zabranil vhod osebam, ki imajo pravico pričujoče biti pri teh skušnjah, ki so javne. — Saj je pod nadzorstvom njegovih prednikov z dobrim uspehom končalo toliko 100 in 100 slovenskih in italijanskih dijakov naše srednje šole, ko se ni toliko tirjalo od učenca glede znanja nemškega jezika in so vendar dovršili visoke šole.

Vsa ta protizakonita in nehumana ravnanja gospodov — profesorja dr. Vrbe, sedanjega gimnazijskega ravnatelja in šolskega nadzornika Leschanofskega, kakor tudi to, da se nastavlja, ne le za profesorje, ampak celo za vodje naših srednjih šol taki moške, ki ne znajo deželni jezikov, merijo pač jedino na to, da bi popolnoma onemogočili mladeži naše dežele obiskovanje tukajšnjih srednjih šol, v katerih more pri takih razmerah jedino le učenec nemške narodnosti, ki ni primoran učiti se na gimnaziji deželnih jezikov, komaj zadostovati onim pretiranim, nezakonitim in zdravju škodljivim zahtevam glede znanja nemškega jezika; in na ta način se le to doseže, da se Slovenci in Italijani v lastni deželi ne morejo v zadostnem številu izobraževati in da dosledno nimamo dovolj lastnih izobraženih mož, ker se naši mladeži tako zapira pot ne samo do srednjih, ampak dosledno tudi do visokih šol.

S tem strogim ravnanjem se pa ob enem neizkušena mladež draži, da pobija profesorjem okna in da raztrguje na javnih prostorih razredne knjige, morda v tiho veselje prouzročiteljem takih razmer, a gotovo ne v dosego pravega namena državnih, naši deželi namenjenih šol.

Tedaj vprašamo visoko c. kr. vlado:

1. Ali so ji znane navedene razmere na naših srednjih šolah, katere imajo deželi škodljiv namen?

2. Ali hoče navedene krivice, naperjene proti deželnima narodnostima, nemudoma odstraniti, da bodo mogli naši deželani v potrebnem številu pošiljati svoje otroke v jedini srednji šoli v deželi?

— Pekovskega učenca? Porednež mi jo je ukradl!

— Pravi, — da jo je našel!

— Našel? — verujte mu!

Mladen se razveseli:

— A kaj je to?

— Goethe, pravi Janko. Tu so „Wahlverwandschaften“, „Werther“ ...

— No rad bi vedel, kdo more še to čitati?

— Prosim vas, reče Janko nekako užaljen, a zakaj?

— Bog vas dal, kako zakaj? Ali ste čitali?

— Čital sem.

— Tisto bolehalo spako, katera se zove Werther?

— Nesrečen mladenič!

— Budalo! pravi Mladen živo, budalo! Pravi proizvod nemške poezije. Goethe je videl Rousseaujevo „Novo Heloise“, pa je tudi sam napisal „Wertherja“. In pomislite, kar je najbolj čudno: temu tepcu, Wertherju, se je nekaj divilo vse nemško občinstvo. Sedaj, prosim vas, pomislite samo: on zagleda tam neko Margarito, katera reče deci kruha ...

(Dalje prih.)

3. Ali hoče čim prej uvesti v goriške srednje šole paralelke s slovenskim in italijanskim učnim jezikom, da se sedanji nezakoniti in nezdravi odnosi, ki nalagajo ljudstvu tudi vsled pripravljalnice nepotrebne davke, v teh šolah temeljito in stalno premene?

Deželni zbor kranjski.

(XII. seja dné 13. februvarja 1894.)

Dež. glavar Detela otvori sejo ob 1/2 11. uri. Prečita in odobri se zapisnik zadnje seje. Poročila dež. odbora se odkažejo dotičnim odsekom.

Posl. Lenarčič poroča v imenu odseka za letno poročilo v deželni vinarski, sadjarski in poljedelski šoli na Grmu.

Posl. Hribar razpravlja obširno o slabem obisku te šole, zlasti z Dolenjske. Pri ustanavljanji šole je imel dež. zbor intencijo, povzdigniti gospodarstvo na Dolenjskem. Uzrok je pač ta, da Dolenjci niso dovolj dovezetni za napredek. V tem oziru bi bilo želeli, da bi duhovščina in učiteljstvo kaj več storilo za obisk šole na Grmu. Letno poročilo, namenjeno slovenskemu prebivalstvu, je kaj čudno spisano. Časih je slovenski tekst naravnost nerazumljiv. Če hoče letno poročilo kaj uplivati na prebivalstvo, mora biti tako sestavljeno, da je kmetovalec razume. Zato nasvetuje, naj se naroči vodstvu, da slovenski tekst, predno se tiska, predloži dež. odboru, da ga popravi tako, da bode razumljiv.

Posl. baron Schwegel je proti Hribarjevemu nasvetu, ker bi s tem dež. odbor nekako cenzuriral poročilo, česar ni želeli.

Posl. dr. Vošnjak zagovarja uredbo šole in dokazuje, da se vrši pouk točno po programu. Tudi obisk rase od leta do leta in je primeroma prav povoljen. Poročilo je v jezikovnem oziru res nekoliko pomanjkljivo in deloma pretirano. Prej se je letopis predlagal dež. odboru, zadnja leta pa ne.

Poročevalec Lenarčič se strinja s Hribarjevim nasvetom, da se poročilo popravi jezikovno. Glede vsebine se mora reči, da se je poročilo nekoliko izboljšalo, a dobro še vedno ni. Poročevalec graja, da se slovenščina samo v prvem tečaju poučuje, nemščina pa v prvem in drugem, vpraša, zakaj se ni vršil učiteljski tečaj in opozarja na razne nedostatke v poročilu. Poročevalec predlaga končno, naj dež. odbor preskrbi, da se bo slovenščina tudi v drugem tečaju poučevala, in naj se na primeren način skrbi, da se znanje o tem zavodu razširi po deželi, da bi tako obisk postal večji.

Posl. dr. Vošnjak pojasni nekatere opombe poročevalčeve.

Pri glasovanju se odobri poročilo in vzprejmeta stavljen nasveta.

Posl. Kersnik poroča v imeni upravnega odseka o napravi nove, 380 m dolge okrajne ceste pri Radovljici in nasvetuje, ker troški niso veliki, naj se vzprejme zakonski načrt.

Dež. predsednik baron Hein priporoča, naj se v zakonu natančno označi dotična cesta.

Zakonski načrt se potem, spremenjen po nasvetu dež. predsednika, vzprejme.

Posl. dr. Tavčar poroča v imeni upravnega odseka glede združitve vasij Gnadenhof in Hutterhäuser z mestom Kočevjem. Vas Gnadenhof je v neposredni zvezi z mestom, vas Hutterhäuser pa je le kakih 300 m oddaljena od mesta. Poročevalec priznava, da je združenje potrebno, a nemogoče po načrtu zakona, kakor ga je dež. odbor predlagal, ker je ta povsem nezadosten. Določiti je vsako parcelo, katera se ima inkorporirati. Ker je pričakovati, da se bo število volilcev pomnožilo, je treba druge kraje pravično odškodovati, tako da bi imelo Kočevje svojega zastopnika, Ribnica, Sodražica itd. pa svojega. Z ozirom na vse to predlaga, naj se vsa stvar vrne dež. odboru z naročilom, naj določi, katere parcele naj se priključijo mestu, in naj razmotri vprašanje, bi li ne kazalo dotični mestni skupini priključiti tudi Sodražico in Ribnico ali jim dati posebnega poslanca.

Posl. dr. Schaffer obžaluje, da se stvar ne reši že danes želi pa, da se vprašanje o premembi volilnega reda ne spravlja v zvezo s to zadevo.

Poročevalec dr. Tavčar se odločno poteguje za vprašanje o premembi volilnega reda, dasi ve, da dež. odbor ne bo s posebno energijo postopal. — Poročilo in predlagani resoluciji se vzprejmeta.

Posl. Povše poroča o prošnji županstva v Boštanj, da naj se pri sestavi novega lovskega zakona ozira na kmetijski stan in nasvetuje, naj se

prošnja odstopi dež. odboru na uvaževanje. Se vzprejme.

Posl. Kersnik poroča za upravni odsek o prošnji županstva Kropa, Kamnagorica in Ovišje za ustanovitev zdravniškega mesta v Kropi. Tej prošnji se še ne more ugoditi, ker ni zdravnikov in ker je več drugih mest, kjer je zdravnik bolj potreben, naj se prošnja torej odstopi deželnemu odboru v kompetentno poslovanje.

Posl. dr. vitez Bleiweis pojasnjuje zdravstvene razmere v imenovanih krajih in priporoča prošnjo za ustanovitev tega zdravniškega mesta, naj se raje kako drugo opusti.

Pri glasovanju se vzprejme predlog upravnega odseka.

Posl. Povše poroča o prošnji županstva v Hotiču gledé nabrežnih zgradb ob reki Savi in predlaga, naj se prosi vlada, da po svojih inženirjih da stvar pregledati, naj se naroči, naj to isto stori tudi dež. tehnik, in naj se pri vladi store potrebni koraki, da bo izvršila potrebne zgradbe.

Posl. Žitnik priporoča toplo prošnjo.

Pri glasovanju se vzprejme predlog upravnega odseka.

Posl. Lenarčič poroča za upravni odsek o letnem poročilu deželnega odbora, in sicer o § 6.: občila. Povdarja, da so cestni odbori precej dobro in točno poslovali. Priklade so bile različne.

Posl. Šuklje konstatuje z zadovoljstvom, da se je cestno omrežje na Dolenjskem zelo sistematično razvijati in opozarja na važnost proge St. Peter-Novo Mesto in graja, da cesta čez Gorjance v Žumberak ni kategorizirana niti se zanjo kaj stori, dasi je že l. 1890 dobil deželni odbor določno naročilo, storiti kar treba v tem oziru. Govornik apostrofira deželnega glavarja in zahteva, da se o ukrepu iz l. 1890 v prihodnjem zasedanju poroča.

Deželni glavar Detela obljubi, da bode ustregel poslančevi želji.

Posl. Kersnik opominja, naj bi deželni odbor vendar že jedenkrat rešil prošnje Komendskih občanov gledé uvrščenja občinskih potov iz Kapljivasi preko Zaloga in Klanca v Cerklje in iz Komende preko Mlake in Križa do deželne ceste Kamnik-Kranj — mej okrajne ceste ter stavi resolucijo, da je deželnemu odboru v prihodnjem zasedanju o tem poročati, kar obvelja.

Poročevalec Lenarčič predlaga resolucijo, naj se v prihodnjem poročilu uvrsti natančen tabularičen izkaz o vseh troških in dohodkih in kritikuje potem novi policijski red, veljaven za državne ceste, kateri red je v nekem pogledu povsem nedostaten, tako da ga je nujno treba popraviti. Govornik nasvetuje, naj se naroči deželnemu odboru, da predloži v prihodnjem zasedanju nov policijski red s posebnim ozirom na gospodarske vožnje in naj se obrne do vlade s prošnjo, naj tudi ona premeni državni policijski red.

Poročilo se odobri, resoluciji pa se vzprejmeta.

(Konec prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 13. februvarja.

Državni zbor.

Vsled tega, da se je državni zbor sklical na dan 22. februvarja, morali bodo deželni zbori še ta teden končati svoja opravila in zaključiti zasedanje.

Pravda proti „Omladini“.

Tako viharne obravnave še ni bilo pred Praskim sodiščem, kakor včeraj. Predsedstvo sodišča je namreč na koridorjih in v dvorani, kjer se je imela vršiti obravnava, nastavilo vse polno redarjev, oboroženih s puškami, bajoneti in revolverji. Zatoženci so slovesno protestovali zoper navzočnost redarjev in imeli v to popolno pravo tembolj, ker niti za zaupne može ni prostora. Ker pa ta protest ni nič izdal in takisto tudi ne protest zagovornikov, ker sodišče ni odpravilo redarjev, ki po zakonu niso imeli pravice, biti navzočni pri tajni obravnavi, zato je nastal tak škandal, da se je morala obravnava ustaviti. Zagovorniki so odložili zagovorništvo, a ne radi ekscesov zatožencev nego radi postopanja sodnega predsedstva.

Vojni minister in vojaški škof.

Javili smo že, da je vojni ministerstvo premetilo vojaškega kurata Skačela iz Inomosta v Bosno, in sicer disciplinarnim putem, ker ni hotel kot duhovnik voditi pogreba v dvoboju ubitega polkovnega zdravnika Wagnerja. Ta ukrep vojnega ministra je napotil vojaškega škofa dra. Belopotockega, da je discipliniranemu duhovniku pisal pismo, ki se je objavilo tudi v časopisih. Vojaški škof izreka v tem pismu kuratu Skačelu priznanje,

da ni vodil pogreba in ob jednom obžaluje, da je vojno ministerstvo proti njegovi volji in proti njegovemu ugovoru premestilo prizadetega kurata. Vojaški škof se je s tem pismom naravnost postavil v nasprotje k vojnemu ministru, svojemu predpostavljencu in ker je po organičnih določbah za c. in kr. vojsko podrejen vojnemu ministru, ne more ta aféra ostati brez posledic.

Shod ogerskih liberalnih katolikov.

Vladni pristaši, hoteli paralizirati res veliki uspeh pred kratkim vršivega se katoliškega shoda, priredili so včeraj v Budimpešti konferenco liberalnih katolikov, na kateri se je zbralo posebno veliko krivonosih in kuštravih „katolikov“, ki so se s posebno gorečnostjo poganjali za vladne cerkvenopolitične predloge in po daljšem posvetovanju vzprejeli resolucijo, v kateri izjavljajo, da se hočejo vsi, ne glede na stranko, truditi za uveljavljenje vladnih cerkvenopolitičnih načrtov in v kateri protestujejo zoper trditve, da bi bile te predloge nevarne katoliški veri ali v nasprotju s katoliškimi dogmami. Konferenca zjedinila se je nadalje na poziv na vse občinske zastope in druge korporacije, v katerem se te-le prosijo, naj se poganjajo za liberalne principe. V svrhu propagiranja teh principov namerava konferenca prirediti velik deželni shod vseh liberalnih katolikov.

Vnanje države.

Rusko-nemška trgovinska pogodba.

Nova rusko-nemška trgovinska pogodba ima nepričakovano mnogo neprijateljev in to ne samo mej poslanci, nego celo mej zaveznimi državami. Bavarska, najuplivišča za Prusko, se je le pogojoma izrekla za trgovinsko pogodbo. Zahteva namreč, naj Pruska odpravi svoje tarife na moko in na žito in da jih ne upelje, dokler je v veljavi trgovinska pogodba z Rusijo. Pruske vlade glasila odklanjajo to tirjatev z vso odločnostjo, češ, da ima vsaka zavezna država pravico, urediti svoje razmere kakor hoče. Odpor Bavarske je v Nemčiji naredil velik utis in dal agrarcem in konservativcem trdno zaslombo v njihovem boju zoper trgovinsko pogodbo.

Dopisi.

Iz Senožec, 12. februarja. [Izv. dop.] (Peticijska Senožeške občine gledé železnice Divača-Škofja Loka.) Županstvo Senožeške občine poslalo je deželnemu zboru kranjskemu to-le peticijo: Že pred 25 leti vzbudila se je misel, da bi se napravila neodvisna železniška proga iz Divače do Škofje Loke. Ta važni projekt se sedaj že več let nepretrgoma pretresa, a dasi bi bila taka zveza velikega pomena za boljšo bodočnost naših itak obžalovanja vrednih občin, ki nimajo nikakih prometnih naprav in so v ekonomično-gospodarskem oziru povsem zapuščene, čaka se že dolgo časa zaman zaželenje rešitve tega vprašanja. — Z ozirom na predloge, ki so bili v tej zadevi stavljeni že v zastopih drugih kronovin naše države, vidi se podpisancu umestno, sprožiti to vprašanje iz nova in visokemu deželnemu zboru d-žele kranjske v imenu svoje in prizadetih občin položiti na srce, naj visokoisti priporoči to udano in nujno prošnjo na merodajnem mestu in stori potrebne korake, da se ta važna neodvisna železnična zveza z glavnim pristaniščem avstrijskim, s Tržaškim mestom, doseže. Kako nujno potrebna, kako velevažna je ta zveza ne le za posamezne občine, ne le za deželo kranjsko, temveč za celo državo — ne bode podpisani častitim gospodom poslancem na drobno razlagal, saj so jim itak znane razmere, saj vedo, kako uspevajo kraji, koder teče železnica, kolike koristi so železniške proge zlasti za trgovino, industrijo in poljedelstvo, nasprotno pa so jim tudi znane razmere našega ubožanega kmetovalca!

Izvemši vasi in trge, ležeče ob progi južne železnice, se nabajajo skoraj vse občine v južni Notranjski, v Vipavski dolini in deloma na Gorenjskem v jako žalostnem položaju. Oldaljene so od prometnih prog, zanemarjene v tem oziru popolnoma in zategadelj je opravičeno mnenje, da, ako v sedanjem ugodnem času ne dobe že 25 let zahtevane železnice iz Divače v Škofjo Loko, bodo ljudje prisiljeni zapustiti domači kraj, deželo kranjsko in se umakniti tja, kamor se je izselilo že toliko tisoč obubožanih rojakov.

V zaupnem prepričanju, da visoki deželni zbor ne bode preziral priznanih tužnih razmer v naših občinah, nego se zanimal za naše prometne odnose in na dotične potrebe, navdaja nas upanje, da bo svojo merodajno in uplivo besedo uložil v korist dežele kranjske ter neutrudljivo in neustrašeno deloval na to, da se doseže rezultat, za kateri že toliko let prosijo prizadete občine.

Tozadevno zadnjo peticijo, katero so podpisane v tovariši njegovi leta 1890 visokemu

državnemu zboru po gospodu dru. Ferjančiču izročili, prilaga se v prepisu s prošnjo, da jo častiti gospodje poslanci kot nekaj dodatek tej prošnji blagovole vzeti na znanje. (Peticijske podpise so vse občine od Senožec do Škofje Loke.)

V zadnjih letih sproženi nasvet, naj se južna železnica podiržavi, je le izgovor, s katerim se hoče preprečiti gradnja druge neodvisne železniške proge. Ali tudi izpolnitev te namere bila bi vidna škoda za deželo kranjsko, vrh tega pa bi bila država še vedno le z jedno progo zvezana s Trstom. Da koristi blagostanju dežele kranjske, naj se visoka zbornica tudi na naše kraje ozira in naj stori tudi za nas kaj, kakor je storila za Dolenjsko, ki je dobila železnico, h kateri prispeva cela Kranjska.

Ker se že zastopstva oddaljenih kronovin in mest potezajo za podaljšanje Rudolfove železnice, za neodvisno zvezo s pristaniščem Tržaškim in opozarjajo mlačne naše občine na važnost te stvari ter je vzpodbujajo, naj se poganjajo za nje ugodno rešitev, šteje si podpisane v svojem in v imeni v peticiji na državni zbor uvedeni občin v čast, apelovati na očetovsko skrb častitih gospodov poslancev in udano prositi: Visoki deželni zbor naj blagovoli še v tem zasedanju staviti in odobriti predlog, s katerim se visoka deželna vlada prosi, naj brez daljše zamude tozadevne načrte in predloge za zgradbo omenjene dopolnilne proge Divača Škofja Loka merodajnim faktorjem in visoki državni zbornici v končno rešitev predloži. Županstvo občine Senožeške v dan 1. februarja 1894. Župan: Franjo pl. Garzarolli.

Domače stvari.

— (Poljsko-nemška infamnost.) Nemški in poljski listi se z malimi izjemami odlikujejo po svoji svetovnoznani podlosti in infamnosti. Evo novega dokaza! „Neue Freie Presse“ javlja po oficijelnem glasilu poljske državnozbornske delegacije, da se je na občnem zboru slovanskega blagotvornega občestva v Peterburgu pohvalno povdarjalo, da si je rimsko katoliški duhovnik „pater“ Einspieler pridobil posebnih zaslug za razširjanje pravoslavja in da njegovo delovanje v tem oziru ni bilo omejeno samo na Koroško, ter da je dobival primerno subvencijo. — Rekli bi, to je neumno pisarjenje, da ni ta notica tako nesramno hudobna. Sicer pa bomo o tej stvari še govorili.

— (Slovensko gledališče.) Kakor smo že naznanili, ni danes slovenske predstave, ker se zvečer vrši glavna skušnja za opero „Prodana nevesta“, ki bode v četrtek dné 15. t. m. brez vsega dvoma napolnila do zadnjega kotička deželno gledališče navzlic temu, da so se zaradi velikih stroškov cene morale povišati. Kdor želi še kak sedež, naj se podviza, ker jih je le še malo na razpolaganje.

— (Osobne vesti.) Poštni koncipist g. Henrik Hofer v Trstu imenovan je poštним komisarjem v Inomostu.

— (Sokolov družbinski večer.) prvi v letošnjem letu bode v kratkem v zimskem salonu „pri Maliču“. Vzpored bode jako raznovrsten in sodeluje iz prjaznosti pevsko društvo „Slavec“. Natančneje poročamo jutri.

— (Vodstvo „Muzejskega društva za Kranjsko“) s tem opozarja častite člane, da bode društveni občni zbor, na katerem se bode volil nov odbor, jutri dné 14. februarja zvečer ob šestih v muzeju.

— (Koncert.) Naš rojak, pijanist g. Anton Foerster ml. iz Lipskega, priredi v četrtek, dne 1. marca t. l. tu v Ljubljani koncert, na kar opozarjamo že sedaj vse prijatelje godbe.

— (Častnega občana diploma) katero podeli Preserski občinski odbor ces. vlade svetniku in okr. glavarju g. Ivanu Mahkotu razstavljena je na ogled v prodajalnici g. Zagorjana. Izdelala jo je „Narodna Tiskarna“ prav lično, okvir pa je oskrbela tverka Peregrin Kajzelj.

— (Društvo tiskarjev, kamenopiscev in kamenotiskarjev na Kranjskem) izdalo je svoje letno poročilo in sicer za dobo od 1. januarja do 31. decembra 1893. l. Društvo, ki je imelo lani 83 članov poleg tega pa še 21 stavskih in 6 tiskarskih vajencev, deluje že od l. 1868 jako blagotono in tiskarji vseh strok so lahko ponosni na to, da so si iz lastne moči, brez tuje podpore osnovali tako društvo in s svojo požrtvovalnostjo pripomogli, da se je tako lepo razvilo. Društvo podpira

bolne in onemogle društvenike, vdove in sirote društvenikov in potujoče tovariše. Lani je imelo 2923 gld. 14 kr. dohodkov in 1311 gld 30 kr. stroškov, torej 1611 gld. 84 kr. prebitka, ki se je plodonosno naložil. Društveno premoženje znaša 15004 gld. 73 kr. — Spretno in pregledno sestavljenemu poročilu je dodan pregled društvene zgodovine od l. 1868 do l. 1893, iz katere je razvidno, iz kako neznatnih početkov se je društvo razvilo.

— (Iz Središča) se nam piše: Naše bralno društvo „Edinost“ je imelo dne 4. t. m. svoje zborovanje. Volil se je novi odbor. Izvoljeni so bili g. Josip Šinko predsednikom, g. Anton Kosi tajnikom, g. Simon Strenkel denarničarjem, g. Jakob Zadavec knjižničarjem, razen teh so še v odboru č. g. Matija Šinko, g. Jakob Klemenčič in g. Fran Horvat. Po poročilu g. tajnika bilo je naše društvo minulo leto v dokaj dobrem gmotnem položaju. Društvo ima nalogo, kakor zahtevajo pravila, prirediti zabavne večere, toda o teh zabavnih večerih se je doslej le malo slišalo, akoprem bi to društvu koristilo. Kedaj se bo vzbudil pri nas zopet čut do petja, katero je „Edinost“ pred nekoliko leti tako marljivo gojilo? bi se človek usodil vprašati. Kdo naj poje? bil bi kratek odgovor. Nekoliko več storiti za društveno življenje, želelo bi se gotovo v narodnem Središču. Novemu odboru torej bodi po združenih močeh „Edinosti“ društvo na novo oživljati prijetno dolžnost.

— (Dravski most pri Lipici) na Koroškem je dovolil deželni zbor koroški in se utegne torej kmalu pričeti graditi ga. V Pliberku, v Lipici in v vsej okolici je ljudstvo prav veselo, da dobi ta most, ki je res potreben.

— (Za petdesetletnico vladanja Nj. Vel. cesarja Frana Josipa) hoče zgraditi Dunajska občina velikanski muzej in bode v to svrhu zahtevala kredit pol milijona goldinarjev od mestnega zastopa. Muzej bi se zgradil na občinskem zemljišču in bi se začel graditi v kratkem, da bode gotov do l. 1898.

— (Razpisane službe.) Pri okrajnem sodišču v Volovskem je razpisano mesto sodnika. Zahteva se znanje nemškega, italijanskega in srbohrvatskega jezika. Prošnje do 18. t. m. pri predsedstvu dež. sodišča v Trstu. — Pri poštne uradu v Mirnem v političnem okraju Goriškem razpisana je služba poštnega odpravitelja. Letna nagrada je 200 gld., pavšale 30 gld. in 200 gld. za listonošo, ki mora vsak dan v Gorico. Prošnje do konca mes. ca poštne ravnateljstvu v Trstu.

Slovenci in Slovenke! ne zabite družbe sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Madjarska nestrpnost.) Upravni odbor Temešvarskega komiteta je sklenil odpustiti 68 učiteljev, ker niso večši madjarščine. Tudi v Versecu hočejo odpustiti z istega razloga 7 učiteljev. To preganjanje srbskih učiteljev je posledica neke nove naredbe naučnega ministra grofa Csakyja. Tako preganjajo Madjari vse nemadjarke narodnosti z največjo brezozirnostjo.

* (Kolera v Varšavi.) Kakor poročajo Lvovski listi, se je pojavilo v Varšavi poslednje dni zopet več slučajev kolere in je nekoliko oseb tudi že umrlo.

* (Na grob Vaillanta,) ki je bil te dni usmrčen, pokladajo anarhisti dan za dnevom cvetice in pesmi. Na jedni teh pesmij, ki je bila privezana na palmovi veji, bile so besede: „Mučenik, maščevan bodeš!“ Policija odstranila je vse te pesmi, cvetke pa je pustila na grobu.

* (Osemindesetletna igralka.) Najstarejša igralka angleških gledaliških odrov je Mrs. Keeley, ki je stara 88 let. Prvikrat je nastopila pred skoro 70 leti v Liceum gledališču v Londonu kot Rosina.

* (Pasji orkester.) V nekem Pariškem cirkusu se producira ameriški clown s popolnim orkestrom psov. Čveteronožni umetniki igrajo razne instrumente in njih šaljivi vodja trdi, da ima vsak član njegovega orkestra diplomu kaknega ameriškega konservatorija.

Književnost.

— „Slovanski Svet“ ima v št. 3. to-le vsebino: O centralnem organu avstro-ogerskih Slovanov; — Rusija 1893. l.; — Poljaki so dobili v Rimu ponosu; — Iz poezij M. J. Lermontova; — Я любил тебя шута...; — Plevel; — Hrvat i Slovenac; — Slavulj i kos; — Razmišljanja; — U nčci; —

Listek; — Ljubljansko gledališko pismo; — Ruske drobtinice; — Ogleđ po slovanskem svetu; — Književnost. — „Ljubljansko gledališko pismo“ je pisano skrajno tendenciozno in navaja povsem neresnične trditve v očitni namen, delati zdražbo. Ko bi vodstvo slovenskega gledališča ravnalo po teh nasvetih, bi v jedni sezoni uničili slovenske predstave. Sicer pa je v Ljubljani še več takih kritičnih modrijanov, ki pa, na srečo, še nimajo odločilnega upliva.

— Slovenska knjižnica prinaša v 10. snopiču iz češkega preloženo povest o razmerah v človeški družbi XV. stoletja, „Osveta“, spisal Dragotin Sabina (libretist opere „Prodana nevesta“), preložil Radoslav Knaflič, in pa obrazek slovaškega „Stric Martinek“, češki spisala Gabrijela Preissova, preložil Fran Gestrin. — Obe povesti sta jako mi-kavni in zabavni. Bodi slovenska knjižnica iz nova toplo priporočena.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Zagreb 13. februarja. Rački umrl.

Praga 13. februarja. Pred razpravo zoper „Omladince“ zbralo se danes pred sodiščem številna množica katera se je pa mirno razšla. V sodni dvorani ni bilo ne zatožencev, niti zagovornikov, niti zaupnih mož. Predsednik je naznanil, da je sodišče zaradi včerajšnjih izgređov obsodilo razne zatožence na globe ali na zapor v temnih celicah in na post. Neki sodni pristav Barnas imenovan eksoffo-zagovornikom. Drž. pravdnik je na dolgo in široko dokazoval, da se zatoženci niso borili za svoje idejale in da to, kar se je zgodilo, niso bila dejanja romantičnih mladeničev, ter zavračal trditve, da gre tu za češki narod, češ, da češki narod ni identičen z zatoženci.

Praga 13. februarja. V včerajšnji seji dež. zbora interpelirali mladočeški poslanci zaradi včerajšnjih dogodbe pri obravnavi zoper Omladince in zahtevali, naj se omogoči zagovornikom izvrševanje prevzete naloge, ne da bi jim stali redarji za hrbtom.

Beligrad 13. februarja. Listi prijavljajo pismo kraljice Natalije kralju Aleksandru, v katerem Natalija svojega sina svari, naj se ne ravna po Milanovih nasvetih. Pismo je tu silno senzacijo obudilo. Splošno se govori, da odpotuje Milan v kratkem.

Pariz 13. februarja. Sinoči je neki mladenič vrgel dinamitno bombo v kavarno Terminus in potem utekel. Ljudje so za njim hiteli, na kar je zločinec začel iz revolverja streljati na ljudi, ter dve osebi nevarno ranil. Policija ga je ujela.

Pariz 13. februarja. Storilec atentata na kavarno Terminus se imenuje Lebreton. Mož taji zločin, priznava pa, da je anarhist. Ranjenih je 24 osob, mej temi 3 nevarno. Lebreton je z revolverjem na smrt ranil jednega redarja. Zdravnikom je Lebreton rekel, da je storil atentat, da bi pokončil bourgeoisijo.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in ohranitev dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletij dobroznane, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upliva najbolj trajno na vse težkote prebavljenja. Originalna škatljica 1 gld. a. v. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

Zahvala.

Podpisane usoja si tem potom izreči svojo najtoplejšo zahvalo slavnemu občinstvu Ljubljanskega mesta in č. gg. hrvatskim in slovenskim rodoljubom za častu in laskavi vzprejem in za podeljena krašna venca. Kratko bivanje v stolici slovenski ostane mu nepozabno.

V Zagrebu, dné 12. februarja 1894.

Vaclav Anton.

Umrli so v Ljubljani:

11. februarja: Jožef Jevc, kajzar, 40 let, Črna vas št. 25. — Jakob Ločnikar, krojač, 32 let, Ulice na Grad št. 12. — Anton Jakše, učitelj, 19 let, Sv. Jakoba trg št. 2. 12. februarja: Leopold Sivo, mizarjev sin, 3 mesce, Dunajska cesta št. —

V deželni bolnici:

8. februarja: Lucija Anžek, delavka, 21 let. 9. februarja: Tine Jančar, gostač, 78 let. 10. februarja: Martin Makovec, gostač, 70 let. 11. februarja: Marija Slapničar, gostija, 73 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
12. febr.	7. zjutraj	732.7 mm.	8.0° C	sl. jzh.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	730.9 mm.	9.0° C	sl. jzh.	obl.	
	9. zvečer	731.1 mm.	8.0° C	sl. jzh.	obl.	

Srednja temperatura 8.3°, za 8.7° nad normalom.

Dunajska borza

dné 13. februarja t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gld.	— kr.
Skupni državni dolg v srebru	97	80
Avstrijska zlata renta	120	85
Avstrijska krona renta 4%	97	40
Ogerska zlata renta 4%	117	65
Ogerska krona renta 4%	94	95
Avstro-ogerske bančne delnice	998	—
Kreditne delnice	361	—
London vista	125	40
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61	25
20 mark	12	24
20 frankov	9	95
Italijanski bankovci	43	75
C. kr. cekini	5	93

Dné 12. februarja t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147 gld.	50 kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	198	—
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	122	75
Kreditne srečke po 100 gld.	194	75
Ljubljanske srečke	24	—
Rudolfove srečke po 10 gld.	22	50
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	157	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	275	—
Papirnat rubelj	1	34 1/4

Luka Gradišnik, praktični zdravnik na Vranskem, javlja v svojem ter v imenu svojih otrok in sorodnikov žalostno vest, da je njega ljubljani sin, gospod

Julijan Gradišnik

posestnik na Vranskem

danes ob 2. uri popoldne, po daljšem bolehanju, previden s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspal.

Vranksko, v 12. dan februarja 1894.

(Mesto posebnega naznanila.)

Učenca

s primerno izobrazbo vzprejme v prodajalnico gospod Avgust Auer, trgovec na Starem trgu št. 30 v Ljubljani.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. oktobra 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selsthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linc, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selsthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 50 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Inomost, Bregio, Curib, Genavo, Paris, Linc, Ischl, Budejovice, Pilsen, Marijine vane, Eger, Francove vane, Karlove vane, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Ischla, Gmundena, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiša.

Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Draždane, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Planja, Budejovic, Solnograda, Ischla, Gmundena, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiba, Bregio, Zella na jezeru, Lend-Gasteina, Inomosta, Ljubnega, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Ob 4. uri 53 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.

Ob 9. uri 27 min. zvečer osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 6. uri 25 min. zjutraj v Kočevje.

„12. „ 00 „ popoldne „ „

„6. „ 10 „ zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 8. uri 10 min. zjutraj iz Kočevja.

„1. „ 01 „ popoldne „ „

„8. „ 46 „ zvečer „ „

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 min. zjutraj v Kamnik.

„4. „ 05 „ popoldne „ „

„6. „ 50 „ zvečer „ „

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 min. zjutraj iz Kamnika.

„11. „ 15 „ popoldne „ „

„6. „ 20 „ zvečer „ „

(4—35)

Dva dijaka

se vzprejmeta na hrano in stanovanje na Rimski cesti št. 12. (188—2)

Mlad gospod išče (193—1)

stanovanja in hrane

pri dobri rodbini za primerno plačo. — Ponudbe s pogoji na upravnistvo „Slovenskega Naroda“ pod šifro „23“.

Vizitnice

priporoča

„Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Lekarna „k zlatemu držav-nemu jabolku“.

J. PSERHOFER'ja

Dunaj, I., Singerstrasse 15.

Kri čistilne kroglice, preje univerzalne kroglice

imenovane, zaslužijo slednje ime po vsej pravici, ker je v resnici jako mnogo boleznij, v kojih so te kroglice zares izvrstno učinkovale.

Že mnogo desetletij so te kroglice splošno razširjene in je malo obitelji, kjer bi ne imeli vsaj malo zalogo tega izbornega domačega sredstva.

Mnogi zdravniki so priporočevali in priporočujejo te kroglice kot domače sredstvo, vzlasti protivsem boleznim, ki nastanejo valed slabe prebave in valed obstrukcij.

Od teh kroglic stane: 1 škatljica s 15 kroglicami 21 kr., 1 zvitok s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., če se pošlje nefrankovano proti povzetju pa 1 gld. 10 kr.

Če se poprej vpošlje denarni znesek, potem stane poštnine prosta pošiljatev: 1 zvitok kroglic 1 gld. 25 kr., 2 zvitka 2 gld. 30 kr., 3 zvitki 3 gld. 35 kr., 4 zvitki 4 gld. 40 kr., 5 zvitkov 5 gld. 20 kr., 10 zvitkov 9 gld. 20 kr. (Manj ko jeden zvitok se ne more pošiljati.)

Prosi se, izrečno „J. Pserhofer-ja kri čistilne kroglice“

zahtevati in na to paziti, da ima napis na pokrovu vsake škatljice na navodilu o uporabi stoječi podpis J. Pserhofer in sicer z rdečimi črkami.

Balzam zoper ozeblino J. Pserhofer-ja, 1 lonček 40 kr., s poštne prosto pošiljati 65 kr.

Sok od ozkega trpotca Spitzwegerichsaft, 1 stekl. 50 kr.

Američansko mazilo zoper protin, 1 lonček 1 gld. 20 kr.

Prašek zoper pótne noge, cena škatljici 50 kr., s poštne prosto pošiljati 75 kr.

Balzam zoper golšo, 1 stekl. 40 kr., s pošt. prosto pošiljati 65 kr.

Angleški balzam, 1 steklenica 50 kr.

Življenjska esenca (Praške kapljice), 1 stekleničica 22 kr.

Fijakerski prašek za prsi, 1 škatlja 35 kr., s poštne prosto pošiljati 60 kr.

Tannochinin-pomada J. Pserhofer-ja, najboljšo sredstvo za rast lasij, 1 pušca 2 gld.

Univerzalni obliž prof. Steudel-a, 1 lonček 50 kr., s poštne prosto pošiljati 75 kr.

Univerzalna čistilna sol A. W. Bulrich-a, domače sredstvo proti slabi prebavi, 1 zavoje 1 gld.

Razen tu imenovanih preparatov so v zalogi še vse v avstrijskih časnikih oglašene tu- in inozemske farmacevtske specialitete ter se poskrbe vsi predmeti, katerih morda ne bi bilo v zalogi, na zahtevanje točno in najceneje. — Pošiljatev po pošti izvršujejo se najhitreje proti temu, da se prej vpošlje denar, večje naročbe tudi proti povzetju zneska.

Če se preje vpošlje denar (najbolje s poštno nakaznico), potem je poštnina mnogo cenejša, nego pri pošiljatih proti povzetju. (1164-12)